

K I V O N A T

**Bicske Város Önkormányzat Képviselő-testületének
2022. december 15. napján megtartott rendes, nyilvános ülésén
készült jegyzőkönyvéből**

A Képviselő-testület 12 igen (egyhangú) szavazattal a következő határozatot hozta:

**Bicske Város Önkormányzat Képviselő-testületének
195/2022. (XII.15.) HATÁROZATA**

Döntés a szolgáltatástervezési koncepció 2022. évi felülvizsgálatáról

Bicske Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Bicske Város Önkormányzatának szakmai munkacsoportja által készített „Bicske Város Önkormányzata Szolgáltatástervezési Koncepciója 2022. évi felülvizsgálat” című dokumentumot a határozat elválaszthatatlan részét képező melléklete szerint elfogadja.

Határidő: 2022. december 31.

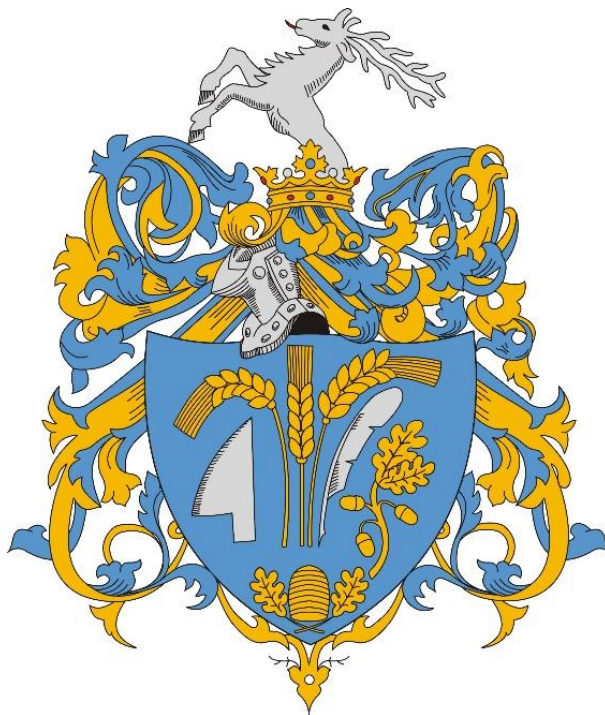
Felelős: polgármester

K.m.f.

Bálint Istvánné
polgármester

Fritz Gábor
jegyző

BICSKE VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI KONCEPCIÓ

2022. évi
felülvizsgálat

Készítette:
Bicske Város Önkormányzatának
szakmai munkacsoportja

Készült a Községi beavatkozás a bicskei szegregált lakóterületek integrációja érdekében.
A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok - TOP-5.2.1-15-FE1-2016-00001 azonosítószámú program keretében.

Tartalom

1. BEVEZETÉS	2
2. A JÖVŐKÉP DEFINIÁLÁSA	3
EFOP- 1.5.2-16-2017-00011 (Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben)	3
3. ILLESZKEDÉS A STRATÉGIAI DOKUMENTUMOKHOZ	4
4. HELYZETELEMZÉS	4
4.1. Települési és demográfiai adatok	4
4.2. Képzettség és foglalkoztatottság	8
4.3. Szegregáció a településen	11
5. A SZOLGÁLTATÁSI HELYZET EXPONÁLÁSA	14
5.1 Szolgáltatási paletta	14
5.1.1 Köznevelés, -oktatás:	14
5.1.2 Egészségügyi ellátás	15
5.1.3 A személyes gondoskodás körében biztosított szociális szolgáltatások	16
5.1.4 Nemzetiségek érdekvédelme	16
5.1.5 Civil szervezetek és közművelődés	16
5.1.6 Pénzbeli, természetbeni ellátások	18
5.2. Szolgáltatási igények	21
6. ÉRTÉKEK, CÉLOK, BEAVATKOZÁSOK	21
6.1. Értékek és alapelvek	21
6.2. Célok meghatározása	23
6.3. Beavatkozások	24
7. A SZOLGÁLTATÁSSZERVEZÉS KERETEI: HATÁS-CÉL-AKCIÓTERV	25
8. Időtábla	26
9. Forrásjegyzék	27

1. BEVEZETÉS

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92. § (3) bekezdése szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a szociális szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat két évente felülvizsgálja és aktualizálja.

Bicske Város Önkormányzata vezetése kiemelt figyelmet fordít az általa fenntartott intézmények, szolgáltatások átlátható és kiszámítható működésének biztosítására. A Szolgáltatástervezési Koncepció az Önkormányzat szolgáltatásszervezési szemléletét tükrözi a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92. § (3) szerinti kötelezettséggel összhangban. Jelen koncepció az elkövetkező három évre rögzíti a humán ellátórendszer működését meghatározó irányokat és elveket. Bicskén a szociális szolgáltatási struktúra rendelkezésre áll, a stratégiai dokumentum célja az igény és lehetőség összhangjának megteremtése fejlesztési irányok a meghatározásával.

A jelenkorban tapasztalható társadalmi nehézségek szakmailag és gazdaságilag egyaránt hatékony megoldásokra ösztönzik a humán szolgáltatókat, a század sajátos társadalmi problémái aligha kezelhetők az egyes szakterületek együttműködése nélkül. A Stratégia által kijelölt irányvonalak összhangot és átláthatóságot teremtenek az ellátotti szükségletek, a rendelkezésre álló erőforrások, a végrehajtott akciók

és kívánt hatás elérése között. Az Önkormányzat vezetése továbbra is kiemelt feladatának tekinti a hátrányos helyzetű célcsoportok támogatását, emellett az elszigeteltség oldása és a társadalmi szolidaritás erősítése érdekében prevenciós tevékenységét nem-rászoruló elvű ellátásokkal is bővíti, a kiszámíthatóság és a fenntarthatóság szempontjainak figyelembevételével.

A „Közösségi beavatkozás a bicskei szegregált lakóterületek integrációja érdekében” elnevezésű program keretében - az infrastrukturális beruházások mellett - a humán szolgáltatások és a közösség komplex fejlesztésével megvalósul a település szegregátumának rehabilitációja multidiszciplináris és interprofesszionális együttműködési környezetben.

2. A JÖVŐKÉP DEFINIÁLÁSA

A lakosság életminőségének javítása a szociális és egészségügyi ágazat, továbbá a lakásügyi, esélyegyenlőségi, településfejlesztési, közművelődési és köznevelési színterek együttműködését igényli. A Konceptió értelmében kialakításra kerülő szolgáltatásszervezési modell keretében a humán szolgáltatások ágazati hatókörbe tartozó szociális, egészségügyi, családi, gyermekjóléti, továbbá pénzügyi és természetbeni ellátások egésze összeszervezhető, a problémakezelés nyomon követhető és közelebb is vihető az ellátotthoz. Az intézményközpontú ellátás rendszerét felváltja egy olyan rendszer, melyben az ellátott érdekében együtt tevékenykedik a saját kompetenciáját megtartva: a háziorvos és a házi gyermekorvos, a védőnő, a fogászati és gyermekfogászati ellátás végzője, a foglalkozás egészségügyi ellátás nyújtója, a családsegítő központ családgondozója, a család- és gyermekjóléti ellátást végző családgondozó, a házi segítséget nyújtó gondozónő, a segélyezési kérelem bírálatát végző ügyintéző, a bölcsődei gondozónő, a civil szervezet munkatársa, és a laikus segítők.

A szegregátum megszüntetése rövid-középtávon nem lehetséges a terület kiterjedése és magas népességszáma okán. A TOP-5.2.1-15-FE1-2016-00001 azonosítószámú program keretében végzett beavatkozások célja a szegregáció oldása, a szegregátumban élő lakosságszám csökkentése, a célcsoport életkörülményeinek javítása a területek rehabilitációjával, a rossz állagú ingatlanok felszámolásával és a mobilizációs lehetőségek megteremtésével. A Konceptió jövőképe szerint a szegregátum a TOP-4.3.1-es infrastrukturális beruházások rehabilitáló hatásának köszönhetően integrálódik a városszerkezetbe, és a TOP-5.2.1-15-FE1-2016-00001 azonosítószámú program eredményeivel kiegészülve megtörténik a célcsoport közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja. A humán szolgáltatási rendszer egyidejű átszervezésével megtörténik az erőforrások optimalizálása, mely amellett, hogy a fejlesztéseket garanciális elemként támogatja, a költségek minimalizálásával és a kapacitások hatékonyságának növelésével lehetővé teszi, hogy a rendszer plusz források nélkül is fenntarthatóvá váljon.

EFOP- 1.5.2-16-2017-00011 (Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben)

A projektnek közvetlen hatása a környezetre nem várható, a közvetett hatások azonban pozitívak lesznek. A tanácsadás közvetlen célja az inaktív, munkára képes emberek integrációja a munka, illetve a képzés világába, a szemléletformálás, a pozitív jövőkép kialakítása, a résztvevők képzésében való részvételének előkészítése, ösztönzése, a lemorzsolódás csökkentése.

Tanácsadás keretei között a legtöbbször az álláskereső tanácsadás, lehetséges munkakörök beazonosítása, és feltárása, valamint a pályatanácsadási segítséget vették igénybe. Álláskereső tanácsadás keretében ismertetésre került álláskeresőket segítő információs rendszerek ismertetése és használata.

Álláskereső tanácsadás sikeresnek bizonyult azoknál a résztvevőknél, akiknél az interjúban szerzett információkból lesűrhető volt, hogy önállóan is képesek voltak megfogalmazni az önálló elhelyezkedést jelentő akadályokat, ezáltal az egyéni fejlesztési tervben meghatározott célok elérésében együttműködők voltak.

A tanácsadások komplex módon segítettek tanácsadottaknak. Anamnézis felállítását követően, célzottan lehetett segíteni. Minden résztvevő pozitív tapasztalatokkal, és új ismeretekkel bővült a szolgáltatás keretében, mely nagyban növeli a foglalkoztathatóságukat az elsődleges munkaerőpiacon.

3. ILLESZKEDÉS A STRATÉGIAI DOKUMENTUMOKHOZ

A TOP-5.2.1-15-FE1-2016-00001 azonosítószámú projekt a TOP-4.3.1 pályázati projekt infrastrukturális beavatkozásaihoz a társadalmi hátrányok kompenzálását célzó szociális, oktatási, foglalkoztatási, egészségügyi, közösségfejlesztési, anti-diszkriminációs és közbiztonsági program-elemekkel kapcsolódik, az akcióterület lakófunkciójának erősítését és szociális, közösségi tér fejlesztését célozza meg a célcsoport életkörülményeinek javítása érdekében.

A Konceptió célkitűzései koherenciát mutatnak a hatályos Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) céljaival. A fentiek alapján megállapítható, hogy a Konceptió célkitűzései teljes mértékben illeszkednek Bicske stratégiai dokumentumaihoz, az Integrált Területfejlesztési Stratégia felülvizsgálata, továbbá az Anti-szegregációs Program intézkedési tervének felülvizsgálata és módosítása nem szükséges.

4. HELYZETELEMZÉS

4.1. Települési és demográfiai adatok

Bicske 1986. január 1-jén kapott városi rangot, járásszékhely város. A település közlekedéshálójának helyzete kedvező, a város a Közép-magyarországi régió Budapest-centrikus településrendszeréhez kapcsolódik, az M1 gyorsforgalmi út mellett helyezkedik el. A főváros közelsége mellett jelentős előny az autópályák (az M0-án keresztül az M6, M5, M3) gyorselérhetősége, és a korszerűsítés előtt álló vasúti kapcsolatok is, melyek szintén nemzetközi kapcsolatot jelentenek Bécs felé.

Bicske állandó és lakónépessége a 2016 és 2019 között lévő időszakban tapasztalható kisebb mértékű növekedés ellenére folyamatosan csökkenő tendenciát mutat 2011 és 2021 között. Országos, illetve megyei viszonylatban hasonlóképpen csökkenés figyelhető meg. Az elmúlt közel 10 év alatt 4%-kal csökkent a város lakónépessége. Stagnálás egyedül a megyei szintű lakónépességnél figyelhető meg.

1. táblázat - Bicske népességszám változása megyei és országos összehasonlításban 2011-2021

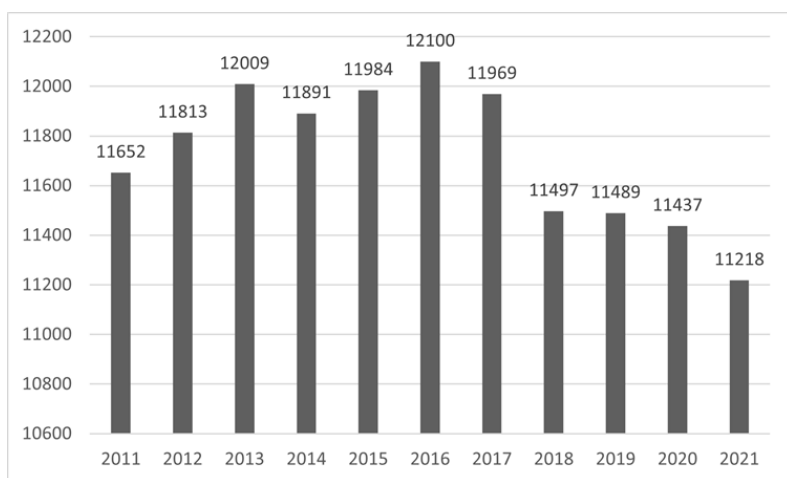
Adattípus	2011	2016	2019	2021	Lakónépesség 2021/2011 (%)	Lakónépesség 2021/2016 (%)	Lakónépesség / állandó népesség 2011	Lakónépesség / állandó népesség 2021
Állandó népesség (város)	12098	12534	12548	12438			96,3	90,1
Lakónépesség (város)	11652	12100	11489	11218	96,2	92,7		
Állandó népesség (megye)	43179	42736	42689	42607			97,7	98,2
Lakónépesség (megye)	42197	41621	41860	41855	99,2	100,5		

Állandó népesség (ország)	10092081	10023061	9945975	9890640			98,4	98,3
Lakónépesség (ország)	9931925	9 830485	9 772756	9730772	97,9	98,9		

Forrás: TEIR- KSH

Bicske népességszáma 2011 és 2016 között, a 2013 és 2015 közötti időszakban lezajló kisebb csökkenés ellenére növekedést mutatott. 2016-ban a népességszám meghaladta a 12 000 főt, mely azóta 8%-kal csökkent. A 2021-ben készült felmérések alapján a település népességszáma nem érte el 11300-at sem.

Bicske népességszámának alakulása 2011-2021

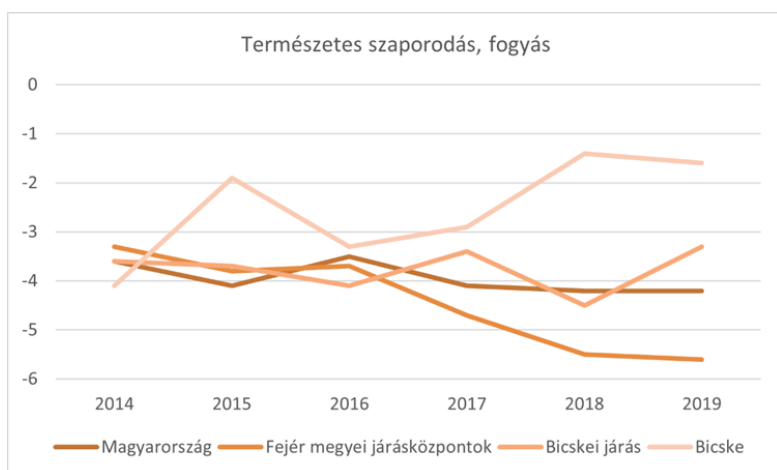

Forrás: TEIR

A város népsűrűsége a 2020-as adatok alapján 148fő/km², ami a 2011-es népszámlálási adatokhoz képest (151,2 fő/km²) csökkenő tendenciát mutat.

A város népmozgalmi adatai alapján megállapítható, hogy a járási értékek általában rosszabbak a városinál. Bicske esetében a megyei járásközpontok tendenciájától eltérően 2017 és 2018. évben a természetes szaporodás jellemző. 2018-tól azonban Bicskén is kizárólag a természetes fogyás figyelhető meg.

- Bicske népmozgalmi adatai országos és megyei összehasonlításban (2014-2019) (fő/1000 lakos)

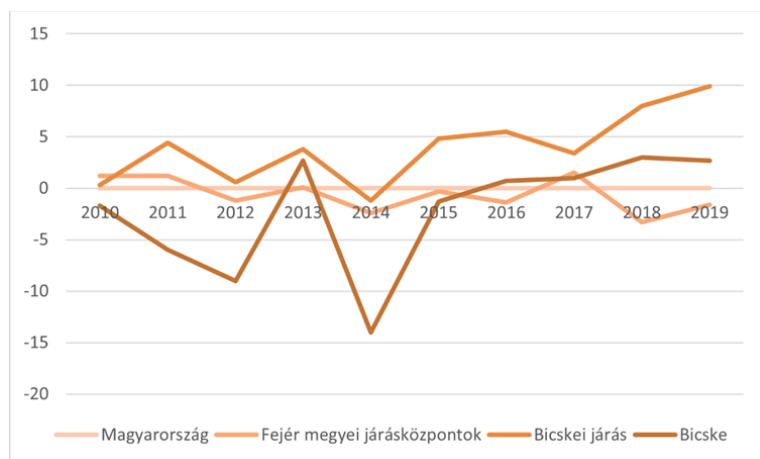

Forrás: TEIR

A város vándorlási egyenlege 2010 és 2015 között meglehetősen ingadozó. 2014-ben kiugróan több ember hagyta el a várost, mint amennyi érkezett. Azonban ezt követően lassú de folyamatos növekedést figyelhető meg.

A járásközpontok tekintetében a vándorlási egyenleg az elmúlt tíz év során folyamatos ingadozást mutat, de ezen belül is főként negatív vándorlási egyenleg a jellemző. Ezzel ellentétben a Bicskei járásra vonatkozóan hasonlóan az elmúlt 10 év tekintetében bevándorlási túlsúly figyelhető meg.

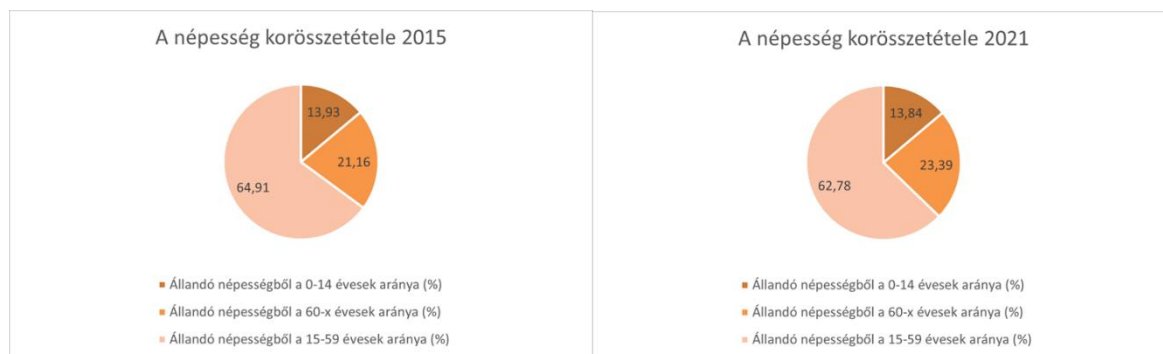
Vándorlási egyenleg Bicskén 2010-2019. évek között (fő/ezzer lakos)

Forrás: TEIR ITS module

2015 és 2021 között a 60 év felettiiek javára változott Bicske korszerkezete. Ezzel párhuzamosan a 15-59 évesek aránya 64,91%-ról 62,78%-ra csökkent. A 14 év alattiak aránya csaknem változatlan, kevesebb mint 1%-ot csökkent.

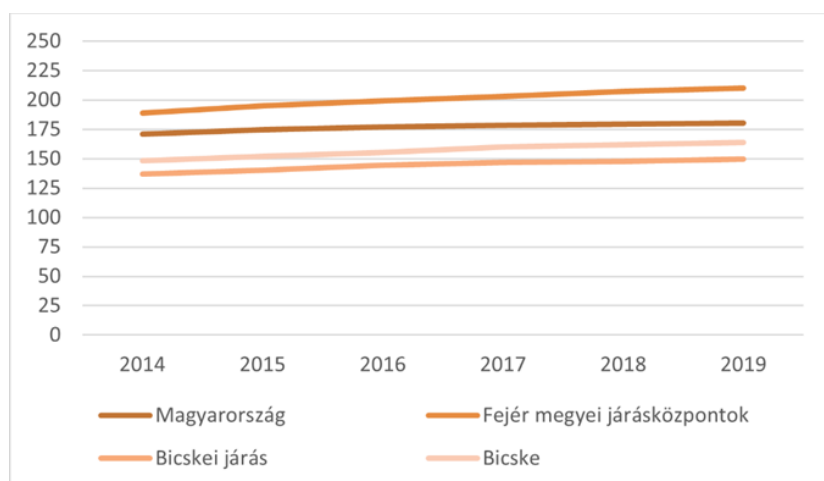
Bicske népességének korösszetétele 2015, 2021

Forrás: TEIR

A város öregedési indexe 2014-ben 148,4 %, míg 2019-ben ez az érték már 163,3% volt. A város öregedési indexe az országos és a megyei járásközpontok átlagánál is jóval alacsonyabb, a járási átlagnál viszont magasabb értéket mutat.

Öregedési index

Forrás: TEIR

Összességében elmondható, hogy a vizsgált időszakban a város népességének életkora öregedő tendenciát mutat.

A népesség nemek szerinti megoszlását vizsgálva 2021-ben a városban a népesség 50,01%-a nő 49,99%-a férfi. A nemek közötti arány 2011-hez képest csak kis mértékben változott (49,83% a nők aránya, 50,17% a férfiaké).

Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma:

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	1122	1768	2890
2016	1107	1771	2878
2017	1085	1763	2848
2018	1106	1762	2868
2019	1099	1778	2877
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakosság korösszetételének másik meghatározó szegmense az élve születések száma, mely adat a korábbi ingadozásokat követően az utóbbi két évben 100 feletti értéket mutat. A család intézményének szerepe tekintetében elmondható, hogy mind a válások, mind a házasságkötések száma ingadozik, a válási adat a házasságkötések számának változásával arányos.

Az élve születések, halálozások száma

Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	-1,93
2016	-3,32
2017	-2,91
2018	-1,36
2019	-1,57
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4.2. Képzettség és foglalkoztatottság

A képzettségre vonatkozó adatok a 2011-es népszámlálás óta nem frissültek, így az alábbiakban az említett eredmények kerülnek bemutatásra.

A lakosság iskolai végzettségére jellemző 2001-ben és 2011-ben is, hogy magas a legfeljebb általános iskolai végzettségűek aránya, arányuk nőtt a vizsgált időszakban, 2011. évben mind a megyei mind az országos értékeket meghaladja. Az érettségivel rendelkezők aránya elmaradt az országos és a megye járásközpont településeinek átlagától, de arányuk több mint 7%-kal növekedett. E két csoportba tartozók aránya megegyezik 2011. évi adatok szerint, a lakosság több mint felét teszik ki. Az érettségi nélküli középfokú végzettséggel rendelkezők aránya is növekedett a két népszámlálás között. Habár az egyetemi és főiskolai végzettségűek aránya jelentősen elmarad az országos és a megye járásközpont településeinek átlagától, összességében Bicske lakosságának iskolai végzettsége növekedett a két népszámlálás között az érettségivel és felsőfokú végzettséggel rendelkezők arányának növekedésével.

Képzettség

Adattípus	2001	2011
Legfeljebb általános iskola 8. osztályát végeztek a 7 éves és idősebbek arányában (%)		
Bicske	26,2	27
megyei járásközpontok	24,4	22,9
országos	26,3	25
Érettségivel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%)		
Bicske	19,7	27
megyei járásközpontok	23,5	31
országos	20,5	27,5
Érettségi nélküli középfokú végzettséggel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%)		
Bicske	20,5	20,7
megyei járásközpontok	21,6	18,9
országos	21,1	19,5
Egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%)		
Bicske	7,5	11,8
megyei járásközpontok	11,4	17,1

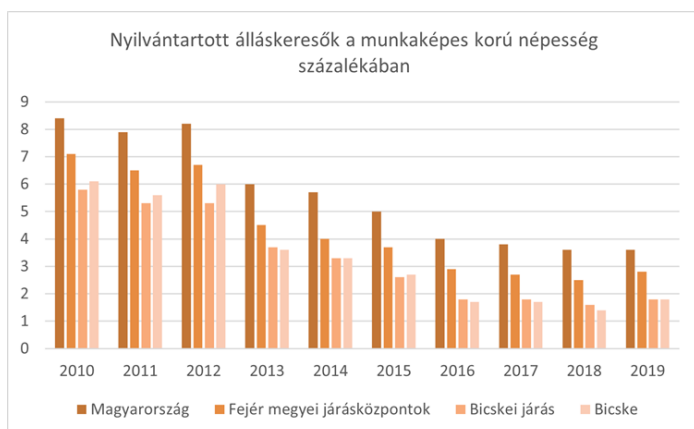
országos	9,8	15,5
----------	-----	------

Forrás: TEIR ITS modul (2011)

Bicskén a 15-64 éves népességen belül a foglalkoztatottak aránya 54,6% volt 2001-ben, mely 2011-re 58%-ra emelkedett. Mindkét vizsgált időszakban a foglalkoztatottak aránya az országos átlaghoz képest kedvezőbb Bicskén, de a megye járásközpont településeinek átlaga alatt volt.

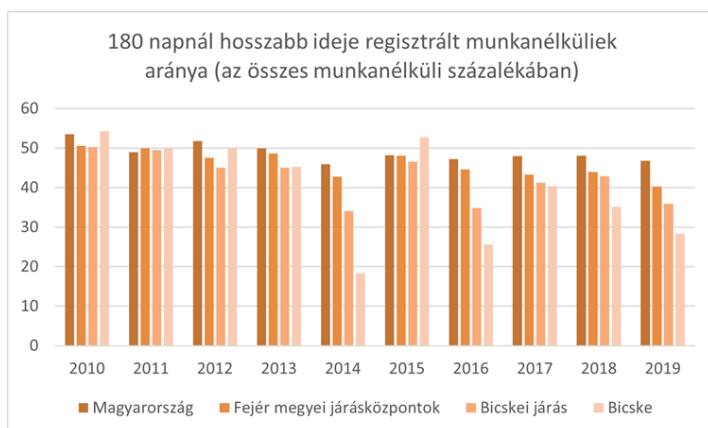
A nyilvántartott álláskereső aránya a munkaképes korú népesség százalékában 2019-ben, 1,8%, ami az országos (3,6%) illetve a megyei járásközpontok (2,8%) átlagánál jóval alacsonyabb. A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (az összes munkanélküli százalékában) 28,3% szintén alacsonyabb az országos (46,8%) és a megyei járásközpontok (40,3%) átlagánál. 2020-ban a legfeljebb 8 általános iskolát végzett munkanélküliek aránya (42,1%) (az összes munkanélküli százalékában) az országos átlagot (39,2%) kis mértékben, a megyei járásközpontok átlagát (30,2%) jelentősen meghaladja. Tehát megállapítható, hogy a munkanélküliség az alacsony iskolai végzettségűeket jelentősen érinti a településen. 2020-ban a 25 év alatti regisztrált munkanélküliek aránya 7,1%, a 45 év felettiek aránya 54,3%, tehát a 45 év felettiek foglalkoztatása jelent nagyobb problémát a városban. A tartós munkanélküliek (legalább 360 napig) aránya az elmúlt 10 évben jelentősen csökkent. 2019-ben a tartós munkanélküliek aránya Bicskén az országos és a megyei átlaghoz képest lényegesen alacsonyabb.

- Nyilvántartott álláskereső száma száz 15-64 éves állandó lakosra.

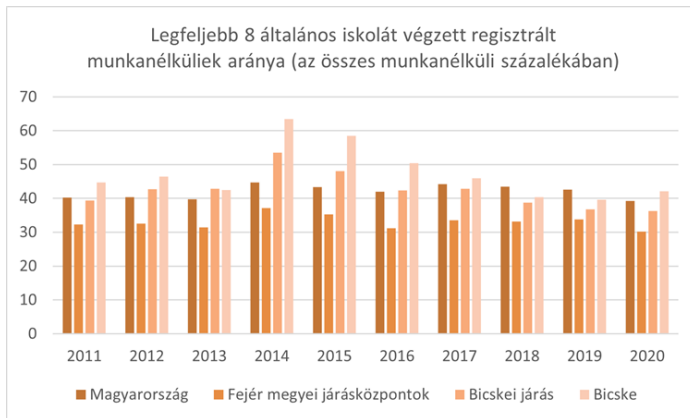
Forrás: TEIR ITS modul

180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (az összes munkanélküli százalékában)

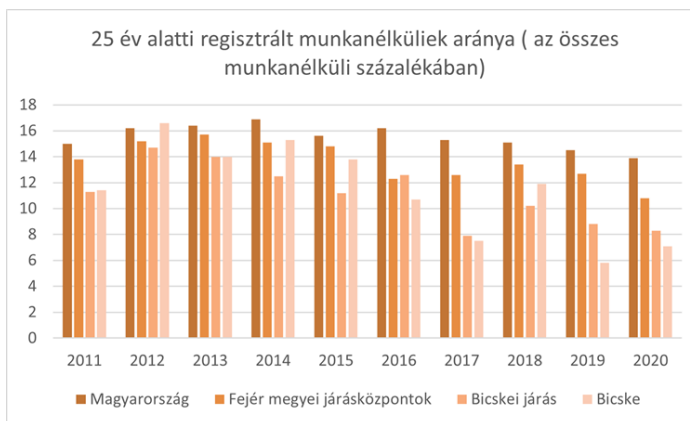
Forrás: TEIR ITS modul

Legfeljebb 8 általános iskolát végzett regisztrált munkanélküliek aránya (az összes munkanélküli százalékában)

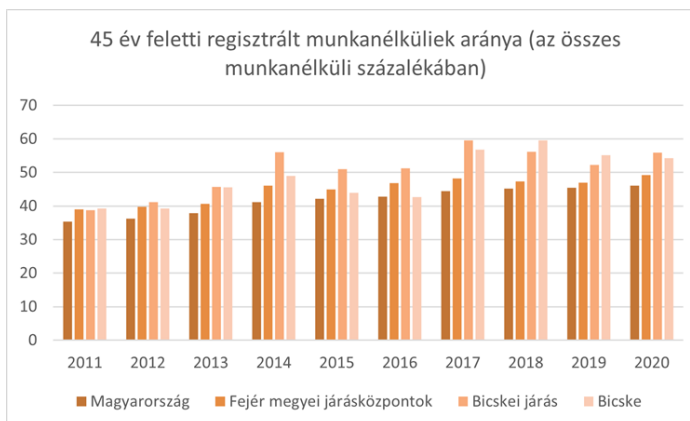
Forrás: TEIR ITS modul

25 év alatti regisztrált munkanélküliek aránya (az összes munkanélküli százalékában)

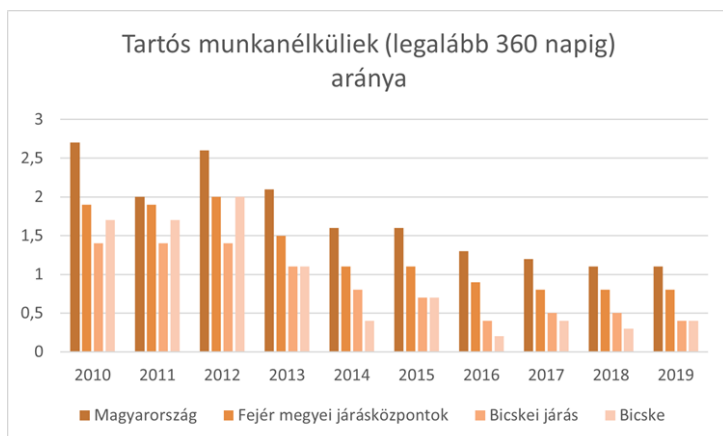
Forrás: TEIR ITS modul

45 év feletti regisztrált munkanélküliek aránya (az összes munkanélküli százalékában)

Forrás: TEIR ITS modul

Tartós munkanélküliek (legalább 360 napig) aránya

Forrás: TEIR ITS modul

4.3. Szegregáció a településen

Bicske az alábbi 11 városrészre került felosztásra: Telep lakóterület, Bihari utca és környezete, Vasúti megálló környéke, Vasút menti övezet, Nyugati lakóterület, Városközpont, Mezőgazdasági, erdőgazdasági terület (Csordakút külterület), Szőlőhegyi területek (Baboshegy, Galagonyás, Előhegy), M1-től délre lévő külterületek (M1 autópálya-mérnökség, Máléhegy, Külterület), M1 Ipari park, Potenciális gazdasági területek.

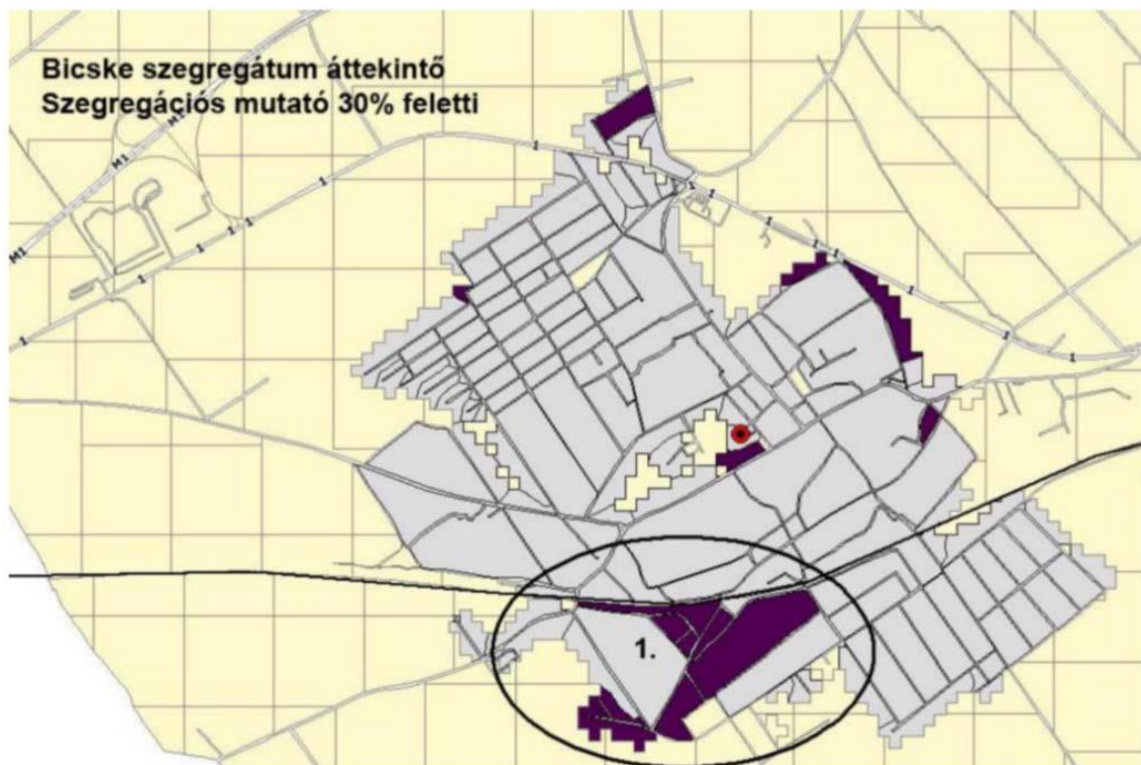
A szegregáció a Bihari utca és környezete városrészt érinti – ún. Péro területe -, a városrészt a település központjától a MÁV 1-es számú vasútvonala vágja el, lehatárolása az alábbi: Belterület – Csákvári út – vasút – Kerecsendi Kiss Márton utca – Jegenye utca - Akácfa utca. Szerkezete szerint a városrész a település egyik legszegényebb, jellemzően aszfaltburkolat nélküli utcákból álló, legrosszabb épületállományú területe, javarészt kis alapterületű, melléképület nélküli földszintes ingatlanokkal, melyek a városi lakónépesség 8,3%-ának adnak otthont. A lakásviszonyok jelentősen rosszabbak a városi átlagnál. A városrészben 278 lakás található, az alacsony komfortfokozatú lakások aránya a városi átlag kétszerese, 15,8%. A komfortnélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül is magas (15,2%), ahogyan az egyszobás lakások 13,3%-os aránya is. A városrészre jellemző a hátrányos helyzetű népesség koncentrációja. Míg a 15-59 évesek aránya megközelíti a városi átlagot, a 60 év feletti lakosok aránya itt a legalacsonyabb, szemben a gyerekkorúak (0-14 évesek) relatív magas arányával (22%). Az iskolai végzettség adatai jelentősen elmaradnak a városi átlagtól. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül közel háromszorosa a városi átlagnak, és emellett kimagasló az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya (59,7%). A 25 éves és idősebb lakosok körében mindössze 4,2% rendelkezik felsőfokú végzettséggel, továbbá ebben a városrészben a legmagasabb a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkező aktív korú (15-59 évesek) lakosok aránya (a 2011. évben 53,1%, mely meghaladja a városi átlag kétszeresét), és foglalkoztatottságuk is rendkívül alacsony. A háztartások csaknem fele (48,3%) foglalkoztatott nélküli. Az akcióterület a város munkanélküliség által leginkább sújtott része, a munkanélküliségi ráta (32,9%), továbbá a Bihari utca és környéke területen a legmagasabb a tartós munkanélküliek aránya is.

A szegregált területek lehatárolása a 314/2012-es Kormányrendelet 10. mellékletében meghatározott szegregációs mutató alapján történt, olyan területileg egybefüggő tömbök kiválasztásával, amelyek együttesen megfelelnek a szegregációs mutató határértékének. A szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület olyan egybefüggő terület – önálló településrész, vagy településrészhez tartozó terület -, amelyen a lakónépesség száma eléri az 50 főt és koncentráltan élnek együtt az alacsony társadalmi státuszú családok, illetve tapasztalhatók a társadalmi státuszcsökkenés jelei, ezért a területen

közösségi beavatkozás szükséges. Szegregátumnak tekinthető terület, ahol az aktív korúakon (15-59 év) belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya eléri, illetve meghaladja a településtípusra vonatkozó határértéket, mely járásszékhely esetén az alábbi:

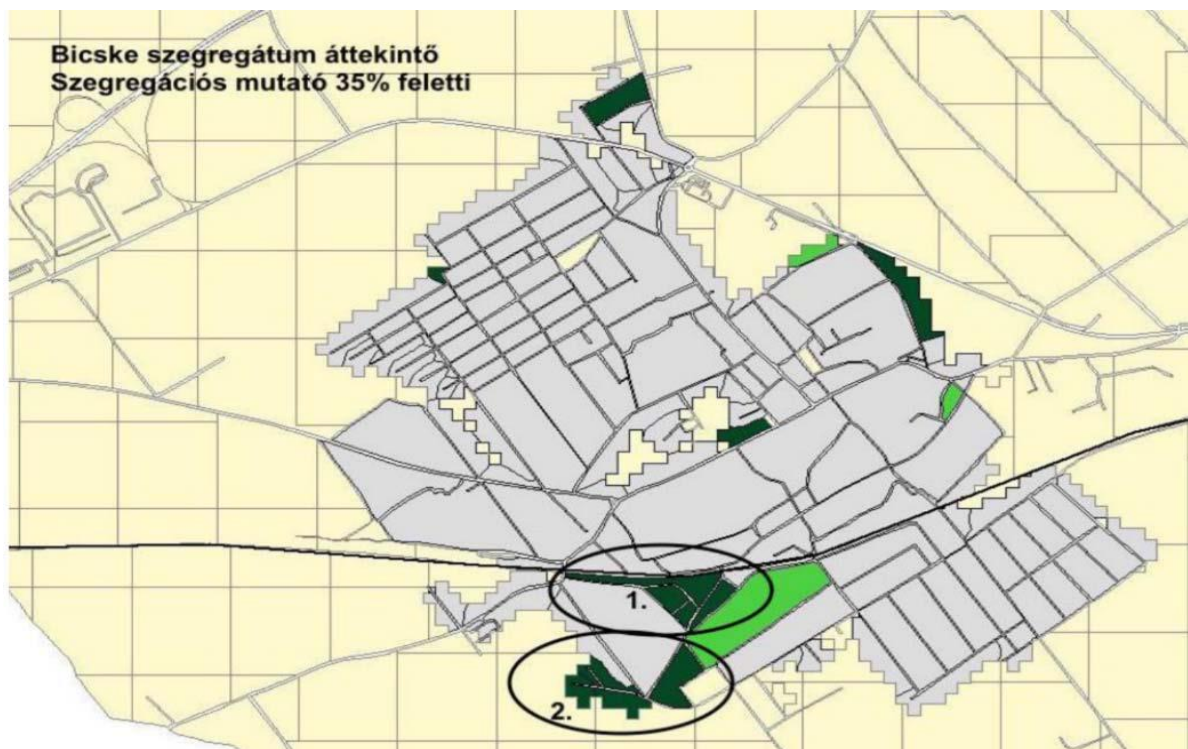
- Szegregált terület, amelynél a szegregációs mutató értéke: nagyobb egyenlő, mint 35%
- Szegregációval veszélyeztetett terület, amelynél a szegregációs mutató értéke: nagyobb egyenlő, mint 30%, de kisebb, mint 35%

A település szegregátumainak térképes megjelenítése a 2011. évi népszámlálási adatok alapján az alábbi:

Bicske szegregált és szegregációval veszélyeztetett területei (szegregációs mutató 30% felett)

A szegregációs mutató értéke Bicskén 35 % feletti 2 összefüggő belterületi településrészen, mely gyakorlatilag megegyezik az előző térképen lehatárolt területtel. A térképek olyan területeket is megjelenítenek, amelyek bár megfelelnek a szegregációs mutató kritériumának, de az alacsony népességszám, illetve az intézeti háztartásban élők miatt (pl.: Batthyány kastélyban a gyermekotthon) miatt nem tekinthetők valódi szegregátumnak.

Bicske szegregált és szegregációval veszélyeztetett területei (szegregációs mutató 35% felett)

Forrás: KSH Népszámlálás, 2011.

1. szegregátum (Vörösmarty u. - Bihari u. - Losonczy u. - Szondy u. - Szent I. út - vasútvonal)
2. szegregátum (Bihari u. - Rigó u. - Jegenyefa u. - Akácfa u. - Törökverő u., Dankó P. u. mindkét oldala, Akácfa u. mindkét oldala a Jegenye u.-tól a Bihar u.-ig)
3. szegregációval veszélyeztetett terület (Vörösmarty u. - Bihari u. - Losonczy u. - Jegenyefa u. - Akácfa u. - Bihari u. - Szondy u. - Szent I. út - vasútvonal és Törökverő u., Dankó P. u. mindkét oldala, Akácfa u. mindkét oldala a Jegenye u.-tól a Bihar u.-ig)

Az 1. szegregátum lakónépessége 227 fő (a városi lakónépesség 2%-a), a gyermekkorúak aránya a városi átlaghoz mérten kimagasló - 21,1 % -, a 60 év felettiek aránya alacsonyabb, mint a városi átlag, 15,4%. Az iskolázottság alacsony, a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya több, mint háromszorosa a városi átlagnak az aktív korúakon (15-59 évesek) belül, 64,6%, felsőfokú végzettséggel egyetlen fő sem rendelkezik. A foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül rendkívül alacsony -30,6%, alig több mint a városi átlag fele -, magas a gazdaságilag inaktív népesség aránya: 60,4%. Magas az aktív (15-59 éves) korú lakosság körében a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya (66%), továbbá a munkanélküliek (45,6%), valamint a tartós munkanélküliek (33,3%) aránya. A háztartások 55,7%-ben egy foglalkoztatott sem él, a foglalkoztatottak 71,4%-a pedig az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportba tartozik. A szegregátumot kedvezőtlen lakhatási viszonyok jellemzik, a lakások 25,4%-a alacsony komfortfokozatú, a lakott lakásokon belül a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások 23,1%-os aránya meghaladja városi átlag háromszorosát.

A 2. szegregátum lakónépessége 230 fő, a városi lakónépesség 2,1%-a. A gyermekkorúak (0-14 évesek) aránya a városi átlag feletti (33,5%), a 60 év felettiek aránya viszont mindössze 3,5%. A lakónépesség iskolázottsága alacsony, az aktív korúakon (15-59 évesek) körében a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya rendkívül magas, több, mint háromszorosa a városi átlagnak, 70,3%, felsőfokú végzettséggel egyetlen fő sem rendelkezik. A gazdaságilag inaktívak aránya a városi átlagnál magasabb (65,7%), foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül kevesebb a városi átlag felénél, csupán 28,5%. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív (15-59 éves) korúakon belül 70,3% és a háztartások 53%-a foglalkoztatott nélküli. A foglalkoztatottak jellemzően (76,7%) az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokba tartoznak. Magas a munkanélküliek (45,6%) és a tartós munkanélküliek (34,2%) aránya. A lakások 14,6%-a alacsony komfortfokozatú, a lakott

lakásokon belül a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya 12,8%, amely kétszerese a városi átlagnak.

A Péro a település egyik legrosszabb épületállományú városrésze, a területen a hiányzó infrastruktúra kiépítése szükséges. A szennyvízhálózat nincs kiépítve a Rigó és Jegenye utcákban, a Szondy közben, nincs pormentes út a Törökverő, a Dankó Pista és a Jegenye utcákban. 2017 évében 3 db napelemes kandeláber lett kihelyezve a Dankó Pista utcában. A laksűrűség messze meghaladja a városi értéket, a területen jelentős az egyszobás lakások aránya és magas a félkomfortos, komfort nélküli lakások aránya.

A területen élő legtöbb család alkalmi munkából, segély típusú és a gyermekek után járó ellátásokból tartja fenn magát. Megállapítható, hogy a Péro háztartásainak nagy részében szinte kizárólag a központi, vagy helyi önkormányzati támogatások képezik a kizárólagos jövedelmét.

5. A SZOLGÁLTATÁSI HELYZET EXPONÁLÁSA

Az intézmények egymástól tagoltan működnek, az együttműködéseket egy-egy konkrét feladathoz való kötődés jellemzi. A szegregátum lakónépességének szolgáltatáselérését tovább nehezíti, hogy az akcióterület mintegy 2 kilométerre fekszik a városközponttól. A gyermekeket a helyi buszjáratokkal szállíthatják a szülők a településen működő óvodákba.

5.1 Szolgáltatási paletta

A település fejlett humán infrastruktúrával rendelkezik, az oktatás, az egészségügyi és szociális szolgáltatások, közművelődési intézmények a lakosság rendelkezésére állnak.

5.1.1 Köznevelés, -oktatás:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Nkt.) 74. § (1) bekezdése alapján 2013. január 1-jétől az állam gondoskodik - az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelés, a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével - a köznevelési alapfeladatok ellátásáról.

„Az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként részt vevő szervekről, valamint a Klebelsberg Központról” szóló 134/2016. (VI. 10.) Korm. rendelet alapján a köznevelési intézmények fenntartásával és működtetésével kapcsolatos feladatok ellátása céljából a KLIK-ből a területi szervei 2017. január 1-jével kiváltak, és a Korm. rendeletben meghatározott tankerületi központba olvadtak be, a KLIK központi szerve 2017. január 1-jétől Klebelsberg Központ néven működik tovább. Az Átvevő illetékességi körébe tartozó köznevelési intézmények fenntartói jogai és kötelezettségei tekintetében 2017. január 1-jétől a KLIK jogutódja az Átvevő.

Bicskén egy bölcsőde működik a Kapcsolat Központ önálló szakmai egységként, három csoporttal és 34 férőhellyel.

A városban egy önkormányzati óvoda működik, három feladat-ellátási hellyel. A 3 tagintézmény az alábbi férőhelyszámmal biztosítja a gyermekek ellátását: Szivárvány Tagóvoda – 118 fő, József Attila utcai Tagóvoda – 102 fő, Kakas Tagóvoda – 200 fő. A korábban a Péro területén működő szegregált óvoda – a Szivárvány óvoda egyik tagintézménye - a hátrányos helyzetű roma gyermekek integrációja érdekében bezárásra került. A Szivárvány óvodában német nemzetiségi csoport működik.

A településen 4 általános iskola üzemel, melyeknek a Klebersberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) a fenntartója. Az általános iskolai nappali oktatásban résztvevő tanulók száma a 2001. évtől csökkenő tendenciát mutat, a 2013/2014-es tanévben 1000 fő volt. A településen működő alapfokú oktatási intézmények: a Szent László Általános Iskola, a Prelúdium Művészeti Iskola és a Budapest Főváros Önkormányzatának Kossuth Zsuzsa Gyermekotthona és Általános Iskolája továbbá a Móri Gárdonyi Géza Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és EGYMI Bicskei Tagintézménye.

Olvass tovább: <https://jozsefasuli.webnode.hu/>

A Képviselő-testület 2011. március 31-én (71/2011.(III.31.) Kt. Határozatával fogadta el a Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola átszervezését, új pedagógiai programját és szakmai koncepcióját, melynek célja integrációt elősegítő intézkedések bevezetése volt. A program keretében 2011/2012 tanév kezdetekor a hátrányos, és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek minden osztályban, mind alsó-, mind felső tagozaton egyenlő arányban kerültek elhelyezésre, ami egyúttal megszüntette a spontán módon kialakult szegregációt is. A városban az alapfokú oktatás két épületben zajlik, az egyik épületbe csak alsó tagozatos, a másik épületbe csak felső tagozatos diákok járnak. A program bevezetésével kapcsolatos tapasztalatok jók.

A May Lasho Trajo – Jobb Élet Egyesület 2013. június 1-től Tanodát működtet a városban, a program keretében valósul meg a diákok délutáni felzárkóztató oktatása.

A városban három középfokú oktatási intézmény található: Székesfehérvári SZC Vajda János Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája, Bicskei József Attila Általános Iskola és Szakiskola, Pannon Középiskola és Szakiskola Bicskei Tagintézmény.

5.1.2 Egészségügyi ellátás

A városban 6 háziorvos és 2 gyermekorvos praxis működik, a védőnői ellátás 5 területi és 2 iskolai körzetben valósul meg. Az orvosi ügyelet a Bicske és Környéke Központi Orvosi Ügyeleti Társulás keretében biztosított. A Társulás tagjai: Bicske, Alcsútdoboz, Csabdi, Felcsút, Mány, Óbarok, Szár, Tabajd, Újbarok, Vál és Vértesacsa.

Bicskén 1973 óta működik szakorvosi rendelőintézet, a jelenlegi Egészségügyi Központ önkormányzati fenntartású, üzemeltetője az Önkormányzati tulajdonú Bicskei Egészségügyi Központ Szolgáltató Nonprofit Kft., működését a Bicske Járóbeteg Szakorvosi Ellátásáért Közhasznú Alapítvány támogatja. Az utóbbi évek fejlesztéseivel bővült az ellátások köre, megújult és kibővült az orvosi eszközpark. A szakorvosi ellátások mellett a rászorulóknak fizioterápiát és gyógytornát is igénybe vehetnek, a laboratóriumi vizsgálatokhoz szükséges vérvételt is helyben végzik. Fekvőbeteg ellátást végző egészségügyi intézmény nincs a településen, de a város saját mentőállomással és mentőautóval rendelkezik.

A Bicskei Egészségügyi Központ Egészségfejlesztési Irodát (EFI) működtet, az egyének egészségi állapotának javítása, így az aktív életkor kitolása, a lakosság életminőségének javítása, az egészségben eltöltött évek számának növelése érdekében.

Változatos programokat (egyéni, családi, csoportos) és különböző témákban előadásokat biztosítanak az egészségüket fontosnak tartók számára.

Ingyenesen, beutaló nélkül, telefonos egyeztetés után, Bicske járás településeiről a 18. életévüket betöltött lakosok vehetik igénybe a szolgáltatásokat.

5.1.3 A személyes gondoskodás körében biztosított szociális szolgáltatások

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. tv. vonatkozó rendelkezései értelmében 2016. január 1. napjától a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás kizárólag egy szolgáltató keretében működtethető, továbbra is kötelező önkormányzati feladatként.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi II. törvény (továbbiakban: Szt.) 2016. január 1. napjától hatályos rendelkezései alapján a házi segítségnyújtás két szolgáltatási elemre tagolódott; személyi gondozásra és szociális segítségre. A szociális segítség ellátható közfoglalkoztatottak alkalmazásával (a támogatás kizárólag a közfoglalkoztatási bér egyéb állami támogatással nem fedezett részére használható fel), míg a személyi gondozás esetén a jogszabályok nem teszik lehetővé a közfoglalkoztatottak alkalmazását. Egy ellátott naponta csak egyszer és a szociális segítség v. személyi gondozás jogcímei közül csak egy jogcímen vehető figyelembe.

2017. január 01-től hatályba lépett módosítása szerint a házi segítségnyújtás esetében megszűnik az óraalapú szolgáltatásnyújtás követelménye. A gondozási szükséglet vizsgálatának eredményeként elért pontszám a jövőben nem korlátozza a házi segítségnyújtás napi időtartamát, az ellátott szükségleteihez igazodó szolgáltatás-nyújtás konkrét időtartama az ellátást igénylő és a szolgáltató közötti megállapodás eredményeként kerül megállapításra. A településen az elmúlt években jelentősen nem változott a házi segítségnyújtásban részesülők száma, az igénybevétel 2022-ben 33 fő.

A szociális, családi és gyermekjóléti ellátásokat az Egyesített Családsegítő és Gondozási Központ - Kapcsolat Központ integrált intézmény biztosítja, egy szervezeti keretben, de szakmai és szervezeti tekintetben önálló szakmai egységekben;

- Bölcsődei szakmai egység,
- Család-és Gyermekjóléti Szolgálat és a Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai egységek
- Gondozási Központ szakmai egység; Nappali ellátás, Házi segítségnyújtás, Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, Étkeztetés, Támogató szolgálat,
- Védőnői szakmai egység.

5.1.4 Nemzetiségek érdekvédelme

A Bicskén és környékén élő cigány nemzetiség egyéni és közösség érdekeinek képviselője a Roma Nemzetiségi Önkormányzat feladata és célja. A Péro területén lévő korábbi óvodaépületben a berhidai May Lasho Trajo – Jobb Élet Egyesület és a helyi Roma Nemzetiségi Önkormányzat tanodaprogramot bonyolított le a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók részvételével.

5.1.5 Civil szervezetek és közművelődés

A lakosság rendelkezésére áll a Nagy Károly Városi Könyvtár és a Petőfi Művelődési Központ. A Művelődési Központban különböző tanfolyamok, klubok, civil szervezetek és civil szerveződések is működnek. A tanuszoda 2008-ban nyitott meg Bicskén. A városban jelentős számú civil szervezet működik, melyek elsősorban sporttal, szociális és egészségügygel, kultúrával, illetve

környezetvédelemmel kapcsolatos tevékenységet végeznek, és a közösségi célok megvalósítása érdekében szerepet vállalnak a helyi rendezvényeken, kezdeményezésekben.

Közalapítványok, Alapítványok:

- Gróf Batthyány Kázmér Műpártoló Közalapítvány
- Bicskei Művelődési Közalapítvány
- Bicskei I. Számú Általános Iskoláért Közalapítvány
- A bicskei Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola Tanulóiért Alapítvány
- A Bicskei Cigányságért Közalapítvány
- Bicske Város Sportjáért Közalapítvány
- Mentsvár Alapítvány
- Bicskei Szent László Általános Iskoláért és Nebulóiért Alapítvány
- Bicskei Katolikus Oktatási és Nevelési Alapítvány
- Bicskei Református Egyházért Alapítvány
- Baptista Szeretetszolgálat Alapítvány
- Bicskei Baptista Misszió Alapítvány
- Zenetanulás Feltételeinek Megteremtését Segítő Alapítvány
- Vajda János Gimnázium és Szakközépiskola Diákjaiért Alapítvány
- 1-es Ovis Gyermekekért Alapítvány
- Árpád Utcai Tagóvoda Óvodás Gyermekeiért Alapítvány
- Kakas Óvodás Gyermekekért Alapítvány
- Bicskei Bölcsődés Kisgyermekekért Alapítvány
- A bicskei József Attila Általános Iskola Tanulóiért Alapítvány
- Csodálatos Világ Gyermekalapítvány
- Mészáros Mihály Kántorokért, Tanítókért és Tanulókért Alapítvány
- Esély Gyermekjóléti Alapítvány

Kulturális Egyesületek, Körök:

- Bicske Barátok Egyesülete
- Bicskei Fúvószenekari Egyesület
- Összefogás Bicskéért Egyesület
- Kővágó Antal Kertbarát Kör

Sporttal Foglalkozó Szervezetek:

- Bicskei Torna Club Egyesület
- Dinamika Harcosok Kempo Harcművészeti Sportegyesület
- Bicske Város Sportjáért

Egészséges életmóddal, egészséggel foglalkozó szervezetek:

- Magyar Vöröskereszt Körzeti Szervezete Bicske
- Fogyatékkal Élők Klubja

Idősekkel, nyugdíjasokkal foglalkozó klubok, körök:

- Barátság Nyugdíjas Klub

Horgász, vadász egyesületek:

- Bicskei Barátság Horgászegyesület
- Bicskei Nimród Vadásztársaság
- Szélescsapás Vadásztársaság Bicske

Speciális Feladatra Szerveződött Közösségek:

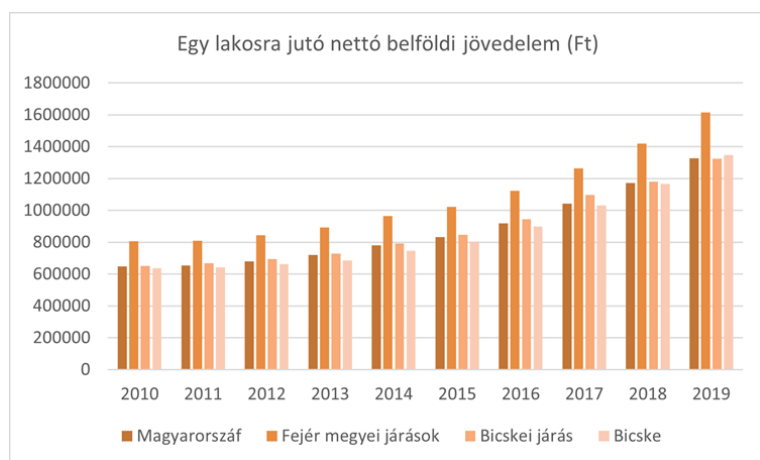
- Bicskei Önkormányzati Tűzoltóság

- Bicske Kertvárosi Polgárőrség Bünnmegelőzési és Vagyonvédelmi Egyesület
- Bicskei Motoros Barátok Köre
- Magyar Sándor Repülő Egyesület
- Bicske Városi Polgárőr Egyesület

5.1.6 Pénzbeli, természetbeni ellátások

Az egy lakosra jutó belföldi jövedelem az országos átlag körül mozgott az elmúlt 10 évben, a Fejér megyei járásközpontok átlagos értékétől viszont jelentősen elmaradt.

Egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem Bicskén (Ft)

Forrás: TEIR ITS modul

A segélytípusok többségénél 2020-ban jelentősen kevesebb volt a havi átlagos esetek száma. A legnagyobb változás az önkormányzati támogatásoknál figyelhető meg, ahol 2016-ban 332 eset volt, ami 2020-ra 10-re csökkent.

Bicske - Segélytípusok és a támogatások eseteinek száma (fő)

Segélytípusok és a támogatások eseteinek száma	2016	2020
Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma	18	26
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek havi átlagos száma	62	44
Alanyi jogon megállapított ápolási díjban részesítettek havi átlagos száma	48	32
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek havi átlagos száma	464	304
Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma	7	6

Köztemetések száma (eset)	8	5
Közügyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma	463	338
Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni)	332	10
Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni)	1199	1223

Forrás: KSH T-Star 2022

Az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (Szt.) módosítása értelmében a kötelezően nyújtandó ellátásokat 2015. március 1. napjától a járási hivatalok állapítják meg. Ezek az ellátások a következők:

- aktív korúak ellátása,
- időskorúak járadéka,
- ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj),
- közgyógyellátás (alanyi és normatív formák),
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

Hatáskörváltás az aktív korúak ellátásában van, ennek keretében kétféle ellátástípust állapíthat meg a járási hivatal: a foglalkoztatást helyettesítő támogatást és új ellátásként az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást.

A rendszeres szociális segély elnevezésű támogatás megszűnik.

A módosítás érinti továbbá az alábbi ellátási formákat, mivel ezek 2015. március 1. napjától kikerülnek az Szt.-ből:

- lakásfenntartási támogatás,
- adósságkezelési szolgáltatás,
- méltányossági ápolási díj,
- méltányossági közgyógyellátás

2015. március 1. napjától a helyi önkormányzatok felelőssége nő a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a szociális segélyek biztosításában, mivel egyéb támogatásról a települési önkormányzatok döntenek. Az önkormányzatok által nyújtható támogatás neve egységesen települési támogatás.

Az önkormányzatoknak a települési támogatásról rendeletet kell alkotniuk. Az önkormányzat maga dönti el, hogy a támogatás keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén, milyen összegű támogatást nyújt.

Az Szt. által meghatározott egyetlen kötelezettség az, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. (A létfenntartást

veszélyeztető élethelyzet, a létfenntartási gond, illetve a nyújtható támogatás összegének meghatározására az önkormányzat jogosult.)

Az Szt. a települési támogatás keretében biztosítandó juttatások körét példálózóan alábbiak szerint rögzíti: Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen

- a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- c) a gyógyszer-kiadások viseléséhez,
- d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére. ű

A szociális intézményrendszerben és ellátásokban bevezetett módosítások hatása csak később, a jelen megalapozó vizsgálatok lezárása után lesz nyomon követhető és elemezhető.

A családok támogatása, illetve a gyermekek elégtelen táplálkozásának visszaszorítása érdekében a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés kiterjesztése érdekében történő módosításáról szóló 2015. évi LXIII. törvény kibővítette az iskoláskor előtti intézményrendszerben ingyenesen étkezők körét, 2015. év szeptember 1. napjától kiterjesztette a 100 %-os normatív kedvezményt a bölcsődében valamint az óvodában étkező gyermekek esetében. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 2015. szeptember 1-jétől hatályos módosítása értelmében a bölcsődében és az óvodában az ingyenes étkeztetésre való jogosultság kiterjed a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekeken kívül a jelenleg 50%-os étkezési térítési díj-kedvezményre jogosult gyermekekre (3 vagy több gyermeket nevelő családok gyermekei, tartósan beteg és fogyatékos gyermekek) és azon két vagy egy gyermeket nevelő szülők gyermekeire, ahol a családban az egy főre jutó jövedelem a család nyilatkozata alapján nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér nettó összegének 130%-át. Ingyenes étkezésben részesülnek továbbá a fogyatékos, tartósan beteg gyermeket nevelő családok egészséges, bölcsődébe vagy óvodába járó gyermekei is.

2016. január 1. napjától a Gyvt. következő módosítása alapján az önkormányzatok feladat –ellátásának részét képezi a szünidei gyermekétkeztetés, miszerint a gyermek szociális helyzete alapján az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésen kívül – ha hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetét megállapították – jogosult a szünidei gyermekétkeztetésre is. A szünidei gyermekétkeztetés a bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában a tanítási szünetek időtartama alatt biztosítandó. Az intézményi és a szünidei gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett önkormányzat a közigazgatási területén kívülről érkező gyermek, tanuló lakóhelye szerinti önkormányzattól hozzájárulást kérhet. A szünidei gyermekétkeztetés biztosítására a települési önkormányzat köteles, ha a jogosult gyermek szülője, törvényes képviselője azt kéri. A szünidei gyermekétkeztetés a déli meleg főétkezés biztosítását jelenti. A szünidei gyermekétkeztetés időtartama igazodik a gyermek ellátását, nevelését biztosító intézmények zárva tartásához, illetve a tanítási szünetekhez. Ez a rendelkezés a települési önkormányzat számára jelent feladatot, azonban az egyes gyermekek vonatkozásában – például a gyermek más településen történő táborozása vagy más okból való akadályoztatása esetén – a szünidei gyermekétkeztetés időtartama rövidebb is lehet, mint az önkormányzat által biztosított szünidei gyermekétkeztetés teljes időtartama.

5.2. Szolgáltatási igények

A 2016 áprilisában elkészített Projekt-előkészítő tanulmány - TOP-5.2.1-15-FE1-2016-00001 azonosítószámú program - keretében Bicske Város Önkormányzata elvégezte a szolgáltatásfejlesztést megalapozó adatgyűjtést, a konzorciumi partnerek - az Egyesített Családsegítő és Gondozási Központ - Kapcsolat Központ és a Bicskei Roma Nemzetiségi Önkormányzat munkatársai – körében végzett adatgyűjtéssel feltárta a célcsoport szükségletrendszerét. A szegregátum lakossági igényeinek felmérését alapvetően három módszer segítette; szakértői interjúk a konzorciumba bevont partnerek releváns szakembereivel, a családgondozók célcsoport körében végzett személyes adatgyűjtése és a 2011-es KHS felmérés, kiegészülve a támogató csoportban résztvevő partnerek által gyűjtött adatok elemzésével. A Projekt-előkészítő tanulmányhoz kapcsolódó igényfelmérés során az érintett lakosság és a releváns intézmények igényeinek felmérése, és a korábbi fejlesztést célzó programok eredményeinek elemzése is megtörtént. Az igényfelmérés hiányzó szegmenseinek kérdéseire – a szolgáltatásfejlesztéshez kapcsolódó irányok, a meglévő erőforrások felhasználásának optimalizálása – további, a Községi Beavatkozási Terv készítéséhez kapcsolódó kérdőíves felmérés és konzultáció adott válaszokat.

Bicske Önkormányzata helybe vitt képzés keretében készítette fel a konzorciumi partnerek tagjait, melyen elsősorban a közvetlen ügyfélkapcsolatban dolgozó munkatársak, az Egyesített Családsegítő és Gondozási Központ - Kapcsolat Központ szakemberei vettek részt. A szolgáltatásfejlesztés tárgyában szervezett képzés az adatgyűjtés mellett lehetőséget biztosított a gyakorló szakemberek adekvát javaslatainak kidolgozására, és az alulról jövő kezdeményezések programra való beépítésére is. Az önkormányzati finanszírozásnak köszönhetően megvalósuló, „Adekvát szolgáltatásszervezés a feladatalapú finanszírozás tükrében – a Területi alapú Ellátási Modell bevezetése és tapasztalatai” elnevezésű,

T-05- 042/2014. engedélyszámú képzés előkészítése során a résztvevők kitöltötték a „TOP-5.2.1-15 pályázati azonosítószámú szolgáltatásfejlesztési projekt előkészítéséhez” elnevezésű kérdőívet, melynek kiértékelése adta a képzés műhelymunkájának a bázisát, és eredményei a műhelymunka során megalkotott javaslatokkal kiegészülve feldolgozásra kerültek a Konceptió elkészítése során is. A kérdőíves felmérés eredményei megerősítették az előzetes adatgyűjtés következtetéseit, és – elsősorban szolgáltatásszervezési és módszertani szempontú javaslatokkal - bővítették a hatékonyságnöveléshez elengedhetetlenül szükséges beavatkozások sorát.

A felmérés során vezető problémaként fogalmazódott meg a lakhatás problémája, a hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztése és tanulmányi előmenetelének támogatása, továbbá a célcsoport természetes védőhálójának hiánya, gyengesége. A szolgáltatások eredményessége körében a család- és gyermekjóléti szolgáltatások 2016. évtől kötelezően előírt, új szolgáltatásait – családterápia és családkonzultáció - ítélték a legmagasabb minőségűnek és a leghatékonyabbnak, ám a szociális ellátásokhoz való hozzáférés hatékonysága közepes értékelést kapott. A szakmaközi és társintézményekkel való együttműködés értékelésének átlaga közepesnél jobb, illetve jó, de sok esetben megfogalmazódott, hogy az együttműködési hatékonyság elsősorban a telephelyeken, illetve adott szolgáltatásokon belül eredményes, a szakma- és ágazatközi problémakezelés több szempontból nehezített, a szakmák szolgáltatásintegrációs működése eseti jellegű a problémakezelésben. Az ügykezelés során az egyéb szolgáltatások igénybevétele nehezen követhető, általában csak az ügyfél elmondása vagy külön adatkérés alapján azonosítható. Az információáramlás gyakran elégtelen, a szakma- és ágazatközi együttműködések egységes módszertanának hiánya jelentősen kihat a problémakezelésre.

6.ÉRTÉKEK, CÉLOK, BEAVATKOZÁSOK

6.1. Értékek és alapelvek

A város korábbi fejlesztési törekvései rendelkeznek eredményekkel, ám a szociális és egészségügyi intézmények, szervezetek, támogató partnerek visszajelzéseiből és a humán szolgáltatások átalakulási irányából egyértelművé válik, hogy az ellátások átszervezése is szükségszerű a hatékonyság növelése érdekében. Bicske elemi érdeke és célja, hogy az egyenlő hozzáférés, az esélyegyenlőség és az integráció elve a város egésze számára érvényesüljön, melyhez az életminőséget nagyban meghatározó lakhatási körülmények javítása mellett széleskörű együttműködésen alapuló, a szolgáltatásokhoz való hozzáférést javító intézkedések együttese szükséges. Az alacsony státuszú lakosok integrációjának támogatásához az egyenlő hozzáférés mellett olyan szolgáltatások és lehetőségek biztosítása is elengedhetetlen, melyek csökkentik munkaerő-piaci hátrányokat és javítják foglalkoztatási esélyeket, hozzájárulva ezzel az alacsony státusz megváltozásához. A szolgáltatásfejlesztés bázisát alkotó értékek:

Egészség
Jólét
Munka
Prevenció
Családi egység támogatása
Egyéni felelősségvállalás
Társadalmi igazságosság
Szükségletalapú ellátásszervezés

A stratégiai tervezést meghatározó kihívások:

- Az ellátó rendszer átalakulása
- A kötelező és választott önkormányzati feladatok változása
- Változó jogszabályi környezet, a jogszabályi keretek megtartása
 - Finanszírozhatóság, fenntarthatóság
 - Széles körű elfogadhatóság
 - Átláthatóság

A kihívások tükrében a megvalósítás fő eszközei az alábbiak: partnerség, igényfelmérés. monitoring, kapacitás-szabályozás, forrásbevonás.

SWOT-analízis

-az önkormányzat érzékenysége a szociális problémák iránt -jó településszerkezeti kapcsolat -széles szolgáltatási paletta -képzett humán erőforrás -megújult, integrált intézményi struktúra -együttműködési készség, partnerség a társintézmények között -a fejlesztésekhez szükséges pénzügyi támogatás rendelkezésre áll Erősségek	-szegregáció megjelenése -hátrányos helyzetű népesség koncentrációja -igény és szükséglet felmérés hiánya -intézményközpontú ellátás -a szakma-és ágazatközi kommunikáció változó minősége -párhuzamosságok az ellátásban -behatárolt saját források Gyengeségek
Lehetőségek -a stratégiai céloknak megfelelő forráselosztás -intézményi célok helyett egységes ágazati célok meghatározása -infrastruktúra fejlesztése -szükségletalapú, ügyfélközpontú szolgáltatásszervezés -támogató információs rendszerek kialakítása -infrastruktúra fejlesztése -fenntartható fejlődés	Veszélyek -társadalmi integráció elmaradása -bizonytalan szabályozási környezet -egységes szakma- és ágazatközi módszertan hiánya -alacsony foglalkoztatottság és képzettségi szint -egyenlőtlenségek a hozzáférésben -alacsony ellátotti motiváció a helyzetváltoztatásra

6.2. Célok meghatározása

A humán szolgáltatások magas minőségű biztosítása mellett kiemelt cél a szegregált településrészen élő hátrányos helyzetű lakosság társadalmi felzárkózásának és integrációjának elősegítése, életkörülményeinek javítása és a társadalmi hátrányok kompenzálása szociális, oktatási, mentálhigiénés, kompetenciafejlesztő, foglalkoztatási, egészségügyi, anti-diszkriminációs, szolgáltatásszervezési és közbiztonsági programok megvalósításával.

Specifikus célok:

1. A közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek megteremtése,
2. A hátrányos helyzetű lakosság felzárkóztatásának támogatása folyamatos szociális munka biztosításával, a gyermekek fejlesztésével és a képzettségi szint növelésével,
3. A lakosság munkaerő-piaci helyzetének javítása, foglalkoztathatóságának és foglalkoztatásának elősegítése,

4. A lakosság egészségi állapotának fejlesztése,
5. A lakosság szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javítása,
6. A közbiztonság erősítése, a bűnelkövetés mérséklése.

6.3. Beavatkozások

A szolgáltatásszervezés szolgáltatásfejlesztési és forrás optimalizálás fókuszú átalakítására, a szolgáltatásintegrációs működés bevezetésére a területi alapú munkaszervezés bevezetésének bázisán kerül sor. Az átszervezés területi alapjául - a források szükségletalapú közvetíthetősége érdekében – a fenntartó a védőnői körzeteket jelöli ki. A védőnői körzetek bázisán létrejövő szakmai munkacsoportban együtt tevékenykedik az összes területért felelős egészségügyi, szociális és egyéb szakember. A területi alapon átszervezett struktúra a munkaszervezési háttérét biztosítja annak a fejlesztési tevékenységnek, amely a kompetencialapú feladatellátás garanciájával, team-munkában, helybe vitt szolgáltatásokkal és ún. helyzetváltató programok (az ügyfél aktív szerep- és felelősségvállalása esetén alkalmazható intenzív gondozás) működtetésével kívánja elérni a segítségre szorulás állapotának mielőbbi megszűntetését, továbbá a szolgáltatásra jogosultak elérését.

A kialakított szolgáltatásintegrációs működés eredményeképpen a jelenlegi források célzottabb felhasználása mellett hatékonyságnövelés érhető el. A gyorsabb problémakezelés megelőzheti a problémahalmozódást és csökkentheti a gondozási időt, ezáltal a rendszer a probléma keletkezésének helyén képes reagálni, mert a kapacitások átszervezésével és felszabadításával a humán erőforrást a szegregált területre képes koncentrálni, a szegregátumot lefedő munkacsoportnak pedig lehetősége nyílik további akcióterületspecifikus megoldások kidolgozására és megvalósítására. A munkamodell kötelező eleme a rendszeres szakmai konzultáció. A szakmaközi együttműködések erősödnek és bővülnek, a szolgáltatások átjárhatóbbá és átláthatóbbá válnak a szolgáltatók és az igénybevevői kör számára egyaránt, a szolgáltatáselérés útja leegyszerűsödik, az indokolatlanul elhúzódó gondozási folyamatok helyébe a célzott segítségnyújtás lép.

A célok eléréséhez rendelt beavatkozások, tevékenységek az alábbiak:

- *Közösségfejlesztő programok:* a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek megteremtése, a szolidaritás erősítése, az elszigetelődés oldása, az egyéni és társadalmi felelősségvállalás támogatása érdekében.
- *Jelenlét típusú szociális munka:* a szolgáltatáselérés támogatása, ellátások kihelyezése a célcsoport saját környezetébe, szolgáltatásnyújtás ún. helybe vitt szolgáltatási színtereken.
- *Komplex munkaerő-piaci programok:* a lakosság gazdasági aktivitásának erősítése a felnőtt korú személyek munkaerő-piaci kulcskompetenciáinak fejlesztésével, az álláskeresés támogatása mind a munkáltató, mind a munkavállaló felkészítésével.
- *Gyermekek fejlesztése, a hátrányos helyzetű lakosság képzettségi szintjének növelése:* kisgyermekkorú fejlesztés – különösen - a szociális hátrányok kompenzálása érdekében, korspecifikus szolgáltatások és képzési lehetőségek biztosítása.
- *A lakosság egészségi állapotának fejlesztése:* a betegségek megelőzése, a jelenlegi állapot javítása és az egészséges életmód népszerűsítése kihelyezett egészségügyi szűrőprogramok keretében.
- *A szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása:* a teljes városi humán szolgáltatási ellátórendszer területi alapú modernizációja a szolgáltatás-szervezés, munkaszervezés– és megosztás területén.

- *A közbiztonság erősítése, a bűnelkövetés mérséklése:* felvilágosító, tudatformáló programok megvalósítása, melyek felhívják a lakosság figyelmét a bűnelkövetés következményeire, továbbá hozzájárulnak a gyermekek és fiatalok áldozattá és elkövetővé válásának megelőzéséhez.
- *Lakossági tájékoztatás:* A programokhoz, eseményekhez kapcsolódó tudásmegosztó, kommunikációs platformok (nyomtatott és online felületek) kialakítása és fenntartása.

7.A SZOLGÁLTATÁSSZERVEZÉS KERETEI: HATÁS-CÉL-AKCIÓTERV

A szolgáltatások létrehozásának, működtetésének kereteit az alábbi célok határozzák meg a kívánhatások elérése érdekében. A célokhoz rendelt akciótervek a szolgáltatók éves munkatervében kerülnek részletes meghatározásra az ellátotti szükségletek szerint.

Hatás – Cél/Feladat – Akcióterv

Szolgáltatás-optimalizálás; fejlesztés -

- Szolgáltatásintegráció
- Kapacitás-szabályozás
- Szervezetfejlesztés, a szervezeti kultúra és szemléletváltás támogatása

- Területi alapú munkaszervezés kialakítása
- Szolgáltatásintegrációs protokoll létrehozása; multidiszciplináris és interprofesszionális együttműködési környezet kialakítása az ügyféllátásban
- Munkavállalói tréningek, képzések
- Szakemberek szupervíziója
- Lokális, szükségletalapú intézkedések, szolgáltatások

Minőségi hatékonyság és hatásosság

- Szükségletalapú szolgáltatásnyújtás
- Szabályozott és hatékony, jelzőrendszeri folyamatok
- Támogató információs rendszerek

- Szolgáltatási helyzet exponálása
- Szükségletmérés
- Egységes nyilvántartási rendszer kialakítása

- Szolgáltatások monitorozása, folyamatba épített ellenőrzés
- Tájékoztatás, értékközzvetítés

Kimenetvezérelt, ügyfélközpontú működés

- Egyenlő hozzáférés

- Kihelyezett ügyfélfogadás és egyablakos ügyintézés, ellátás biztosítása helybe vitt szolgáltatási színtereken
- Gyermekek készségfejlesztése, tanulmányi előmenetelt támogató programok

- Helyzetváltoztatás elősegítése
- Terüleetspecifikus megoldások

- Komplex, célcsoport specifikus, foglalkoztatást elősegítő programcsomagok a munkaerő-piaci aktivizálás elősegítésére
- Infrastrukturális beruházások forrásbevonással

- Ügyfél-elégedettségi mérés

Prevenció, egészség-; és közösségfejlesztés

- Egészségnevelés, egészségmegőrzés, betegségmegelőzés
- Családi egység támogatása
- Egyéni és társadalmi felelősségvállalás erősítése

- Kitelepülő egészségfejlesztési és szűrőprogramok
- Szabadidős, sport, prevenciós és készségfejlesztő programok helybe vitt szolgáltatási színtereken
- Mentálhigiénés, életvezetési és kapcsolati kommunikációt támogató foglalkozások. Értékközvetítés és közösségfejlesztő programok.
- Kábítószerügyi Egyeztető Fórum létrehozása
- Lakosság bevonása a fejlesztési programokba

8. Időtábla

IDŐTÁBLA

Akcióterv	2022				2023				2024			
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.
Szolgáltatás-optimalizálás; -fejlesztés												
Területi alapú munkaszervezés kialakítása	x	x	x	x	x	x	x	x	x			
Szolgáltatásintegrációs protokoll létrehozása												
Munkavállalói tréningek, képzések	x	x	x	x	x	x	x	x	x			
Szakemberek szupervíziója	x	x	x	x	x	x	x	x	x			
Lokális, szükségletalapú intézkedések, szolgáltatások					x	x	x	x	x			
Minőségi hatékonyság és hatásosság												
Szolgáltatási helyzet exponálása					x	x	x	x	x			
Szükségletmérés					x	x	x	x	x			

Egységes nyilvántartási rendszer kialakítása	x	x	x	x	x	x	x	x	x				
Szolgáltatások monitorozása, folyamatba épített ellenőrzés	x	x	x	x	x	x	x	x	x				
Tájékoztatás, értékközzvetítés (lakossági fórumok, tájékoztató kiadvány)					x	x	x	x					
Kimenetvezérelt, ügyfélközpontú működés													
Kihelyezett ügyfélfogadás és egyablakos ügyintézés, ellátás biztosítása helybe vitt szolgáltatási szintereken					x	x	x	x	x				
Gyermekek készségfejlesztése, tanulmányi előmenetelt támogató programok					x	x	x	x	x	x			
Komplex, célcsoport specifikus, foglalkoztatást elősegítő programcsomagok	x	x	x	x	x	x							
Infrastrukturális beruházások forrásbevonással	x	x	x	x	x	x	x	x	x				
Ügyfél-elégedettség mérés													
Prevenció, egészség-; és közösségfejlesztés													
Kitelepülő egészségfejlesztési és szűrőprogramok					x	x	x						
Szabadidős, sport, prevenciós és készségfejlesztő programok helybe vitt szolgáltatási szintereken					x	x	x						
Mentálhigiénés, életvezetési és kapcsolati kommunikációt támogató foglalkozások. Értékközzvetítés és közösségfejlesztő programok.	x	x	x	x	x	x	x	x					
Kábítószerügyi Egyeztető Fórum létrehozása							x	x					
Lakosság bevonása a fejlesztési programokba	x	x	x	x	x	x	x	x	x				

9. Forrásjegyzék

Jogforrások:

- a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény
- az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet. a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről.

Adatforrások és Bicske város stratégiai dokumentumai:

- Bicske Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Program
- Bicske város Integrált Területfejlesztési Stratégiája (KD-ITS Konzorcium, 2015)
- Bicske Város Önkormányzata Anti-szegregációs Program
- Projekt-előkészítő tanulmány - TOP-5.2.1-15-FE1-2016-00001 a.számú program
- Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeIR)

adatbázisa

- Központi Statisztikai Hivatal - Népszámlálás 2011.
- Bicske Város Önkormányzatának adatbázisa, nyilvántartási adatai